

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 25.3.2008

Číslo: Ročník 18 (2008), Číslo 1

Sekce: Kdo je ...

Název článku: Kronika života Evy Novotné

Autor: Božena Blažková

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=899>

Kronika života Evy Novotné

Božena Blažková

Trutnovská knihovna mne upozornila, že v Peci pod Sněžkou končí svoji činnost dlouholetá knihovnice. V úvodu musím konstatovat, že následná návštěva u paní Evy Novotné pro mne znamenala setkání nejen s úžasnou a vitální ženou, které jsem nevěřila rok narození, ale i s jejím osobitým pohledem na problematiku osídlení Sudet.

Paní Eva Novotná se v Peci pod Sněžkou v roce 1937 narodila a celý její život je s místem narození nerozlučně spjatý. Ve svém vyprávění několikrát zdůrazňovala, že dlouhá léta žili Češi a Němci vedle sebe bez problémů. Ona sama pochází z českoněmeckého manželství. Tatínek byl český pošťák a vlastenec, který miloval hory a do Pece přišel za prací. Maminka pocházela z německého krkonošského rodu Dixů a po svatbě přijala české občanství. Na podzim roku 1938 musela s dvěma malými dcerkami opustit téměř z hodiny na hodinu Pec a odstěhovat se do vnitrozemí. Radikální pecká mládež plánovala vyhodit jejich dům do povětří. Celá rodina získala azyl v českém vnitrozemí - v Ostroměři. Po válce se Novotní vrátili do Pece, odkud byla naopak odsunuta větší část německého příbuzenstva.

Paní Eva nejprve navštěvovala gymnázium v Trutnově a poté Pedagogickou fakultu v Hradci Králové. Počátkem šedesátých let nastoupila jako učitelka v Peci pod Sněžkou, kde zůstala až do svého odchodu do důchodu v devadesátých letech. Výchova v rodině i studia podporovaly přirozenou čtenářskou posedlost, která vyústila v roce 1962 převzetím pecké knihovny. Ta v té době sídlila na MNV. Místnost byla v patře a tak malá, že se tam nevešel ani stůl. Byl tam jen hráškově zelený regál z drogerie a stará skříň s vysokým čelem. Knížek tehdy nebylo moc, ale postupně jich pochopitelně přibývalo, protože díky již zmíněné čtenářské posedlosti paní knihovnice vždy věděla, co by její čtenáře mohlo zaujmout.

První stěhování bylo do větší místnosti v přízemí. Tam už se vešlo celkem 10 regálů s knížkami. Čtenářů bylo kolem 40 a jednalo se většinou o místní lidi, z nichž byla většina dětí. Knihovnice v té době vedla zároveň školní knihovnu a dětskou četbu podporovala častými návštěvami knihovny a besedami. Knihovna měla svůj stálý okruh čtenářů. Vzhledem k horským podmínkám a horší dostupnosti se vždy půjčovalo více knížek a na delší dobu. Občas se sice objevily problémy s vracením knih od sezónních zaměstnanců a tehdy bylo nutné u nich začít vybírat zálohy za půjčené knihy, aby se následně nemusely knížky složitě hledat po celé republice.

Další azyl našla knihovna v tehdejší chatě ROH Rokytká. Měla zde samostatný vchod, vhodný prostor a činnost se úspěšně rozvíjela. Problém však nastal po roce 1989, kdy chata měnila majitele a hlavně se zde přestalo pravidelně topit. Což byl problém nejen vzhledem k provozu, ale vlhkem a plísní začaly trpět i knihy.

Vzhledem k úbytku dětí v mateřské školce se knihovna přestěhovala do bývalé dětské ložnice v prvním patře. Získala tak pro svoji činnost prostornou místnost ve tvaru L a pěkné vybavení. V té době však knihovnice odchází do důchodu a se skončením společných pravidelných návštěv knihovny začínají ubývat zejména dětské čtenáři. Budova školky je stará a postupně přestává vyhovovat hygienickým normám. Je rozhodnuto o přístavbě k rekonstruované škole, ale pouze pro školku. Knihovna nějakou dobu opět přežívá ve zcela nevyhovujících prostorách bez topení a ve vlhku.

I přes snahu obecního úřadu se nepodařilo přímo v Peci nalézt nové vyhovující prostory, a tak je rozhodnuto - knihovna se na podzim loňského roku přestěhovala do školní budovy ve Velké Úpě, která je součástí Pece. Paní Novotná následně koncem roku předala knihovnu nové knihovnici paní Juharové. Nezbyvá než doufat, že věrní čtenáři z Pece si pro knížky zajedou i do Úpy a že časem se i zde objeví noví čtenáři, ale o tom až v některém z příštích čísel.

Je jednoduché říci - knihovna přežívá ve vlhku a bez topení nebo knihovna se stěhuje. Je zapotřebí za tím vidět konkrétního člověka, který to vše prožívá se svou knihovnou a vlastníma rukama provádí stěhování a většinu potřebných úprav. A tak můj obdiv a dík za všechnu práci v knihovně patří paní Evě Novotné, která svoji práci s láskou vykonávala od roku 1962 do roku 2007.

Vyprávění paní knihovnice bylo daleko bohatší, vše, co říkala, neustále prokládala konkrétními příklady osudů jednotlivých členů rodiny, čtenářů i bývalých žáků. Z celého krásného rozhovoru jsem pro vás vybrala jen to, co se bezprostředně týkalo knihovny. Nemohu však vynechat knížky. To je oblast, bez které by povídání dvou knihovnic snad ani nebylo věrohodné. Při této příležitosti mne paní Novotná upozornila na občanské sdružení Antikomplex, které vzniklo v roce 1998. Tehdy se dalo dohromady několik studentů se zájmem o česko-německou minulost českých zemí a české pohraničí. První akcí sdružení byla putovní výstava Zmizelé Sudety, kterou od roku 2002 mohli zhlédnout návštěvníci na více než čtyřiceti místech v České republice, Německu a Polsku. V současné době se členové sdružení snaží předávat metody poznávání proměn krajiny zejména mladé generaci prostřednictvím projektu Krajina za školou. V roce 2006 byly vydány publikace Zmizelé Sudety a Proměny sudetské krajiny. Koncem loňského roku vyšla knížka nazvaná Sudetské osudy. Editorem a jedním ze zakladatelů sdružení Antikomplex je žák výše jmenované učitelky a knihovnice Matěj Spurný. V části nazvané Lidé ze starých Sudet je jeden z medailonků věnován paní Evě Novotné.

Na závěr si dovolím ocitovat z úvodního slova:

Sudetské osudy... Ukázalo se však, že kořeny se těžko vyvracejí. Že lidské osudy, a tak i lidské vzpomínky, jsou zvláště ve střední Evropě navýsost jedinečné. A že pocit domova nelze vyprodukovat jako výrobky z betonu a železa, a to ani na základě sebepřísnějšího nařízení. ...Lidské příběhy se dají jen těžko třídit do přihrádek a šanonů.

Další informace:

Občanské sdružení Antikomplex: <http://www.antikomplex.cz>

Mezinárodní projekt Partnerství - Nejen o smíření. Koordinací projektu v České republice je pověřeno Diecézní centrum pro seniory Hradec Králové: <http://seniori.dicezehk.cz>

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz
· knihovna@svkhk.cz · studovna@svkhk.cz · <http://www.svkhk.cz>